

2015. július 9., csütörtök

P8_TA(2015)0271

A közel-keleti és észak-afrikai régió biztonsági kihívásai és politikai stabilitása

Az Európai Parlament 2015. július 9-i állásfoglalása a közel-keleti és észak-afrikai régió biztonsági kihívásairól és a politikai stabilitás kilátásairól (2014/2229(INI))

(2017/C 265/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 8. és 21. cikkére,
- tekintettel az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről az Iraki Köztársaság közötti partnerségi és együttműködési megállapodásra, valamint az ezen együttműködésről szóló, 2013. január 17-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a 2003. december 12-i európai biztonsági stratégiára és a Tanács 2008. december 11-i, a kapacitásépítésről szóló nyilatkozatára,
- tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság „Partnerség a dél-mediterrán országokkal a demokráciáért és a közös jólétért” című, 2011. március 8-i közös közleményére (COM(2011)0200),
- tekintettel az állam- és kormányfők 2011. május 21-i deauville-i csúcstalálkozóján a G8-ak által újtára indított deauville-i partnerségre,
- tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság „Az átalakuló szomszédság új megközelítése” című, 2011. május 25-i közös közleményére (COM(2011)0303),
- tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és az Európai Bizottság „A Szíriára és Irakra, valamint a Dáís jelentette veszélyre vonatkozó uniós regionális stratégia elemei” című, 2015. február 6-i közös nyilatkozatára (JOIN(2015)0002),
- tekintettel az Európai Unió és az Arab Liga külügyminisztereinek harmadik találkozásán, 2014. június 11-én Athénban elfogadott nyilatkozatra, valamint az Európai Külügyi Szolgálat és az Arab Liga főtítkársága által 2015. január 19-én Brüsszelben aláírt egyetértési megállapodásra,
- tekintettel a Tanács Irakról és Szíriáról szóló, 2014. augusztus 30-i következtetéseire,
- tekintettel az iraki békéről és biztonságról szóló, 2014. szeptember 15-én, Párizsban megrendezett nemzetközi konferencia következtetéseire,
- tekintettel a Külügyek Tanácsának a közel-keleti békefolyamatról szóló, 2014. november 17-i következtetéseire,
- tekintettel a Külügyek Tanácsának az Európai Unió Szíriával és Irakkal kapcsolatos regionális stratégiájáról szóló, 2014. december 15-i következtetéseire,
- tekintettel a Külügyek Tanácsának a terrorizmus elleni küzdelemről szóló, 2015. február 9-i következtetéseire,
- tekintettel az Európai Unió és az Öböl-menti Együttműködési Tanács közötti kapcsolatokról szóló, 2011. március 24-i állásfoglalására ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0023.

⁽²⁾ HL C 247. E, 2012.8.17., 1. o.

2015. július 9., csütörtök

- tekintettel az EU Iránnal kapcsolatos megközelítéséről szóló, 2011. március 10-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az európai szomszédságpolitika felülvizsgálatáról szóló, 2011. december 14-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a „Kereskedelem a változásért: az EU dél-mediterrán országokra vonatkozó kereskedelmi és befektetési stratégiája az arab tavasz forradalmi után” témáról szóló, 2012. május 10-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel a Szaúd-Arábiáról, az Unióval való kapcsolatairól, illetve a Közel-Keleten és Észak-Afrikában játszott szerepéről szóló, 2014. március 11-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel az Irakban és Szíriában uralkodó helyzetről, valamint – a kisebbségek üldözését is beleértve – az Iszlám Állam által indított offenzíváról szóló, 2014. szeptember 18-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel a líbiai helyzetről szóló, 2015. január 15-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
 - tekintettel az Irakban és Szíriában, különösen az Iszlám Állammal összefüggésben kialakult humanitárius válságról szóló, 2015. február 12-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
 - tekintettel az Európai Unió és az Arab Államok Ligája közötti kapcsolatokról és a terrorizmus elleni küzdelemben való együttműködésről szóló, 2015. március 12-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
 - tekintettel az ISIS/DÁIS által a közelmúltban a Közel-Keleten, elsősorban az asszírok ellen végrehajtott támadásokról és emberrablásokról szóló, 2015. március 12-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel a líbiai önkormányzati képviselőknek az ENSZ líbiai támogató missziója által összehívott és az Európai Unió által megrendezett, 2015. március 23-án Brüsszelben tartott ülésének következtetéseire,
 - tekintettel az uniós tagállamok és a dél-mediterrán országok külügyminiszterei közötti, Spanyolország, a litván elnökség és az EU által szervezett, az európai szomszédságpolitika jövőjéről szóló megbeszélésre, amelyet 2015. április 13-án tartottak Barcelonában,
 - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2139(2014)., 2165(2014). és 2191(2014). számú határozataira, amelyek felhatalmazást adnak az ENSZ-nek és partnereinek arra, hogy humanitárius segély Szíriába való szállítása céljából állami hozzájárulás nélkül átkeljenek a határátkelőhelyeken, illetve átlépjék a határt,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 52. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A8-0193/2015),
- A. mivel a szíriai, iraki, jemeni és líbiai konfliktus, valamint a közel-keleti és észak-afrikai régióbeli feszültség fokozódása jelentős mértékben destabilizálja a régiót; mivel a terrorizmus elleni küzdelem közel-keleti és Száhil övi frontja összekapcsolódik, és mivel ezek a frontok közel vannak Afrika szarvának érzékeny térségéhez; mivel egy ilyen helyzetnek az egész régió biztonságára gyakorolt következményei katasztrofálisak, mivel hosszú távon is károsan hatnak a régió politikai és gazdasági fejlődésére, kritikus infrastruktúráira és a lakosság kohéziójára; mivel ezek a fejlemények komoly kockázatokkal járnak az európai biztonságra, polgárookra és érdekekre; mivel magas a polgári áldozatok és a civilek ellen elkövetett terrorcselekmények száma; mivel súlyosak a különösen az etnikai és vallási

⁽¹⁾ HL C 199. E, 2012.7.7., 163.o.

⁽²⁾ HL C 168. E, 2013.6.14., 26.o.

⁽³⁾ HL C 261. E, 2013.9.10., 21.o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2014)0207.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2014)0027.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0010.

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0040.

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0077.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0071.

2015. július 9., csütörtök

kisebbségek ellen elkövetett emberi jogi és humanitárius jogi jogsértések; mivel az e konfliktusok okozta súlyos humanitárius válság rengeteg embert kényszerít lakóhelye elhagyására, illetve rendkívüli nehézségeket okoz a menekülteknek és az őket befogadóknak is; mivel továbbra is nehéz megtalálni a koherens konfliktusrendezési stratégiát és inkluzív, többoldalú, legitim és hiteles párbeszédet szervezni;

- B. mivel az arab felkelések által az érintett országokra gyakorolt különböző hatások, valamint az így kialakult új és összetett helyzet, illetve az ISIS és más terrorszervezetek elleni küzdelem feltétlen szükségessége fényben felül kell vizsgálni az Európai Unió fellépését a közel-keleti és észak-afrikai térségben; mivel az inkluzív politikák bevezetése érdekében fokozni kell a tekintélyuralmi rendszerekre gyakorolt nyomást; mivel a térség stabilizálásának célkitűzése nem csupán biztonsági, hanem gazdasági, politikai és szociális kérdés is, amelyhez kapcsolódóan az Uniónak és tagállamainak stratégiai jellegű, átfogó és többtényezős politikákat és teljes együttműködést kell kialakítaniuk a térség szereplőivel, közép- és hosszú távon egyaránt;
- C. mivel az ISIL/Dáís szisztematikus etnikai tisztogatásokat hajtott végre Észak-Irakban és Szíriában, amelyek során háborús bűncselekményeket, köztük etnikai és vallási kisebbségek elleni tömeggyilkosságokat és emberrablásokat követett el; mivel az ENSZ már készített jelentéseket a célzott gyilkosságokról, a kényszerítésekről, az emberrablásokról, a nőkkel való kereskedelemről, a nők és gyermekek rabszolgaságba kényszerítéséről, gyermekek öngyilkos merényletekhez történő toborzásáról, valamint a szexuális visszaélésekről, a fizikai bántalmazásokról és a kínzásokról; mivel az ISIL/Dáís erőszakos cselekményei keresztény, jezidita, türkmén, sabak, kakae, szábeus és síita kisebbségek, valamint arabok és szunnita muzulmánok ellen is irányulnak;
- D. mivel a Közel-Keleten és Észak-Afrikában olyan geopolitikai átalakulás zajlik, amely alapjaiban és előre nem látható módon változtathatja meg a regionális egyensúlyokat; mivel a régióban válságok és konfliktusok eszkalálódnak, és ezeknek politikai, etnikai és vallási dimenziói vannak, félkatonai csoportok nyernek tért, valamint bizonyos térségbeli államok vagy rezsimek meggyengülnek vagy összeomlanak; mivel ennek eredményeként számos emberi jogi jogsértésre kerül sor; mivel a közel-keleti és észak-afrikai országok és a nemzetközi közösség egyaránt biztonsági érdekek tekinteti a terrorizmus elleni küzdelmet és az inkluzív, valódi demokratikus reform támogatását a régióban;
- E. mivel az iraki és szíriai konfliktus, valamint a jemeni és a líbiai konfliktus fokozza a régióbeli és a nemzetközi feszültségeket mivel a vallás és az etnikumok kérdését politikai és hatalmi célokból eszközként használják fel; mivel ez azzal a veszéllyel jár, hogy a szunniták és síiták közötti összecsapás túlterjed a közvetlen földrajzi határokon;
- F. mivel Tunézia az arab felkelést követő demokratizálódás legtöbbet emlegetett példája, de az országot 2015. március 18-án az ISIL/Dáís által vállalt terrortámadás sújtotta, ami emlékeztet arra, hogy a régió országainak és különösen Tunéziának erős és folyamatos támogatásra van szüksége;
- G. mivel az Unió nők elleni erőszakra vonatkozó 2008-as iránymutatásával összhangban a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség előmozdításának az Unió és a közel-keleti és észak-afrikai térség (MENA) országai közötti politikai és emberi jogi párbeszéd alapvető részét kell képeznie; mivel a közel-keleti és észak-afrikai térségben a stabilitás, a béke és a gazdasági jólét hosszú távú előmozdításához kulcsfontosságú a nők részvétele és felelősségvállalása a közszférában, valamint a politikai, gazdasági és kulturális életben; mivel a nők és lányok szerepének az oktatáson keresztül történő erősítése elengedhetetlen szerepvállalásuk előmozdításához e területeken; mivel a közel-keleti és észak-afrikai országokban a nők jogaival és a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó civil társadalmi szervezetek fontos szerepet játszhatnak a nők szerepvállalásának erősítésében;
- H. mivel a tagállamok térségbeli befolyása igen egyenlőtlen; mivel erősíteni kell az Európai Unió befolyását; mivel a közel-keleti és észak-afrikai régió hosszú távú politikai és gazdasági stabilitása alapvető stratégiai jelentőségű az Unió számára; mivel az Uniónak mindezeknél fogva elsődleges szerepet kell játszania a konfliktusrendezés és a demokratikus kormányzás előmozdításában a közel-keleti és észak-afrikai régióban;
- I. mivel a múltban az EU által a közel-keleti és észak-afrikai államoknak nyújtott támogatás túlságosan elaprózott volt, és nem tudott elég gyorsan alkalmazkodni az érintett országok politikai és gazdasági igényeihez, ezáltal aláásva az EU arra irányuló képességét, hogy jelentős szerepet töltsön be a régióban;
- J. mivel a múltban az EU által a közel-keleti és észak-afrikai államoknak például az európai szomszédságpolitika keretében nyújtott támogatás gyakran differenciálatlan stratégiai koncepciót követett, és nem volt kellően tekintettel az érintett

2015. július 9., csütörtök

országok egyedi helyzetére, továbbá nem azonosította a támogatást és kapacitásépítési segítséget igénylő civil társadalmi partnereket; mivel az úgynevezett „arab tavaszt” követő, demokratikus átmenetre irányuló kísérleteket hosszú távú megközelítésre alapozva aktívan kell támogatni;

- K. mivel a közel-keleti és észak-afrikai régió forrongása kihat az Európai Unió azon képességére, hogy politikai és demokratikus értékeit előmozdítsa; mivel ez a forrongás kihat az EU érintett országokkal való gazdasági kapcsolatainak fejlődésére, és veszélyeztetheti az EU energiabiztonságát;
- L. mivel az EU nem tudta előre jelezni a közel-keleti és észak-afrikai térség egymást követő válságait, és ezért kénytelen volt kapkodva reagálni azokra, továbbá bizonyos jelek ellenére sem tudta kielemezni az alapvető okokat, és nem tudta kezelni a 2011-es arab felkelések összetettségét, elvárásait, következményeit és kilátásait; mivel az EU legfőképpen nem tudott megfelelően reagálni arra, hogy igen hosszú távú stratégiára van szükség a tényleges demokratikus átmenet, gazdasági fejlődés és politikai stabilitás fenntartásához és támogatásához; mivel a 2013. decemberi Európai Tanács utasításai alapján az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője alapvető stratégiai eszmecserére irányuló folyamatot kezdeményezett; mivel az Európai Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat széles körű konzultációs folyamatot indított az európai szomszédságpolitika felülvizsgálatáról; mivel az EKSZ felállítása lehetővé teszi az országonkénti politikai és stratégiai elemzést, aminek kulcsfontosságú tényezőnek kell lennie a régió országainak nyújtott támogatás, köztük az európai szomszédságpolitika keretében nyújtott támogatás tervezésekor;
- M. mivel az Európai Uniónak a gazdasági együttműködés egyszerű kilátásba helyezésénél többet, elsősorban nagyléptékű politikai és stratégiai partnerséget kell kínálnia annak érdekében, hogy kedvező hatást tudjon gyakorolni a közel-keleti és észak-afrikai országokra;
- N. mivel a 2015. június 26–30. között Tunéziában, Kuvaitban és Jemenben bekövetkezett támadások, melyekért az ISIS/Dáis vállalt felelősséget, 92 ember halálát okozták és több százat megsebesítettek; mivel ezek a támadások ismételtén rávilágítottak arra, hogy hatékonyan kell kezelni a régióbeli biztonsági kihívásokat és a politikai stabilitás hiányát;

A fenyegetéssel és a biztonsági helyzettel való szembenézés

1. felszólítja az Uniót és az uniós tagállamokat, hogy holisztikus és ambiciózus megközelítést alkalmazva orvosolják az egész közel-keleti és észak-afrikai régióban gyorsan romló helyzet kiváltó okait; támogatja az ISIL/Dáis elleni nemzetközi kampányt, és üdvözli a koalíciós partnerek közös stratégia keretében folytatandó együttműködés iránti elkötelezettségét; üdvözli különösen azon uniós tagállamok fellépését, amelyek vagy katonai csapások formájában, vagy logisztikai, pénzügyi és humanitárius hozzájárulás formájában vesznek részt az ISIL elleni nemzetközi koalícióban; fokozott mozgósításra hív azonban fel valamennyi területen, és hangsúlyozza az átgondoltabb fellépések szükségességét; megjegyzi, hogy e fellépéseket hasznos lenne az EU égisze alatt összehangolni, szükség esetén egy közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP) művelet keretében, és felhívja az EU-t, hogy e célból hozzon létre megfelelő operatív kapacitást, és alakítson ki valódi közös európai védelmet; hangsúlyozza azonban, hogy az ISIL/Dáis, az an-Nuszra Front és más terrorista csoportok elleni küzdelem problémájára a politikai és régiók közötti ellentéteket figyelembe vevő, testre szabott választ kell találni; kéri az Uniót, hogy vállalja magára a fő közvetítő szerepét a regionális párbeszédben, és vonjon be abba minden regionális érintett felet, különösen az Arab Ligát, Szaúd-Arábiát, Egyiptomot, Törökországot és Iránt; emlékeztet a helyi lakosság jogos igényeinek, különösen a 2011-es arab felkelések során kifejezett igények kezelésének jelentőségére a régió hosszú távú stabilitásának biztosítása érdekében; tudomásul veszi az Arab Liga arra vonatkozó közelmúltbeli bejelentését, hogy állandó gyorsreagálási egységet hoz létre, különös hangsúlyt fektetve az ISIS és más, újonnan megjelenő terroristacsoportok elleni küzdelemre;

2. hangsúlyozza, hogy az EU lehető legmagasabb szintű, állandó politikai jelenléte fontos a hosszú távú stratégiai politikai párbeszéd, valamint annak biztosítása érdekében, hogy valódi közös gondolkodás jöjjön létre a közel-keleti és észak-afrikai térség országaival a regionális stabilitás előmozdításával kapcsolatos szükségleteikről; hangsúlyozza, hogy az Európai Unió csak akkor lehet hatékony szereplő a nemzetközi színtéren, ha képes egyetlen közös hangon szólni; ezért felszólítja az Uniót, hogy mihamarabb alakítson ki valódi közös külpolitikát, szorosan összehangolva belső és külső fellépéseit; kéri ezért az alelnököt/főképviselőt, hogy támaszkodjon az uniós tagállamok külügyminisztereire vagy a régió szereplői által elismert politikai személyiségekre annak érdekében, hogy a felügyelete alatt és az Unió nevében folyamatos és magas szintű párbeszédet biztosítsanak a régió országaival; emlékeztet arra, hogy a hosszú távú politikai és biztonsági stabilitás biztosítása érdekében azonosítani kell a legfontosabb partnerországokat, és támaszkodni kell rájuk;

2015. július 9., csütörtök

3. hangsúlyozza a következő kezdeményezések hatékony végrehajtásának szükségességét 2015 folyamán: a közel-keleti és észak-afrikai országokkal folytatott kapacitásépítési projektek és tevékenységek támogatása, a radikalizálódás és az erőszakos szélsőséges elleni küzdelem, a nemzetközi együttműködés előmozdítása, a mögöttes tényezők és a jelenleg is tartó válságok kezelése és a partneri viszony erősítése a kiemelt jelentőségű országokkal, beleértve a politikai párbeszéd erősítését az Arab Államok Ligájával, az Iszlám Együttműködés Szervezetével, az Afrikai Unióval és más érintett regionális együttműködési szervezetekkel, például a Száhil G5-tel;

4. kitart amellett, hogy a közel-keleti és észak-afrikai régió stabilitása és biztonsága alapvető fontosságú az Unió biztonsága szempontjából; emlékeztet arra, hogy az ISIL/Dáís és más terrorista szervezetek gyökerei évek óta Irakban és Szíriában találhatók, és céljuk, hogy regionális befolyást szerezzenek; megjegyzi, hogy a csoport győzelmei ezen országok intézményi, demokratikus és biztonsági válságának és közös határaik átjárhatóságának eredményei; hangsúlyozza, hogy az ISIL/Dáís és az an-Nuszra Front toborzási kapacitását és térnyerését a régiót átható gazdasági, politikai, társadalmi és kulturális válság erősíti; kéri az Uniót, hogy az arab világgal együtt tárja fel a radikalizálódás alapvető okait, és fogadjon el olyan globális megközelítést, amely a biztonságon, a demokratikus kormányzásra való képességen, illetve a politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésen alapszik, amelyben a részvétel vezérelv; véleménye szerint amíg nincs konkrét és tartós megoldás a súlyos problémákra, az ISIL/Dáís és más terroristacsoportok jelentette veszély felszámolására irányuló minden fellépés fokozott és tartós nehézségekkel jár;

5. tudomásul veszi, hogy „A Szíriára és Irakra, valamint az ISIL/Dáís jelentette veszélyre vonatkozó uniós regionális stratégia elemei” elnevezésű európai uniós stratégia keretében egymilliárd eurót irányoztak elő, amelyből 400 milliót humanitárius segítségre fordítanak majd; üdvözlí az arra irányuló kísérleteket, hogy az uniós humanitárius segítségnyújtást a nemmel és életkorral kapcsolatos szükségletekhez igazítsák; felszólít arra, hogy Jordánia és Libanon, amely országok a lakosságukhoz képest a legnagyobb arányban fogadnak be menekülteket, kapjanak megkülönböztetett figyelmet; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az említett két ország megkönnyítse a menekültek biztonságos átvonulását területeikre, és tiszteletben tartja a visszaküldés tilalmának elvét; emlékeztet továbbá a menekültválságnak az iraki kurd regionális kormányzatra gyakorolt következményeire; nyugtalanítja, hogy a menekülttáborok az ott uralkodó rendkívüli szegénység és nélkülözés miatt a radikalizálódás melegágyai lehetnek; úgy véli, hogy ezek hosszú távon a befogadó országokat destabilizáló tényezők lehetnek, ezért hosszú távú megoldást kér, amely segít mind a menekülteknek, mind a befogadó államoknak; felhívja az Uniót, hogy működjön együtt más partnerekkel, különösen az ENSZ menekültügyi főbiztosával és az UNICEF-fel az Irakban, Jordániában, Libanonban és Törökországban található menekülttáborokban és a belső menekültek számára létesített táborokban fennálló problémák kezelésében, különösen a gyermekek és fiatalok iskoláztatásának hiányával kapcsolatban; üdvözlí, hogy az új stratégia és a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz forrásokkal támogatja majd a menekülteket befogadó országok lakosságát; felhívja az uniós tagállamokat, hogy pénzügyi források biztosítása és a legkiszolgáltatottabb menekültek letelepítése tekintetében egyaránt növeljék a menekültválsággal kapcsolatos kötelezettségvállalásaikat;

6. megállapítja, hogy a Szíriából és Irakból érkező menedékkérelmek száma folyamatosan növekszik, és felhívja az uniós tagállamokat, hogy gyorsítsák fel a menedékkérők befogadására és a függőben lévő ügyek gyors intézésére irányuló erőfeszítéseiket;

7. üdvözlí a közel-keleti és észak-afrikai térség egyes államainak részvételét az ISIL/Dáís elleni nemzetközi koalícióban; sürgeti kormányaikat és a nemzetközi közösséget, hogy kettőzzék meg erőfeszítéseiket a nemzetközi terrorizmus és a szíriai és líbiai háborúk finanszírozásának megakadályozása érdekében; ismételten felhívja a térség valamennyi államát, hogy akadályozzák meg a magánszemélyeket, illetve a magán- és köztulajdonban lévő szervezeteket abban, hogy terroriszervezetek, valamint az uniós szankciókkal – amelyeknek kellően súlyosnak kell lenniük – sújtott szíriai kormány-nyal összefüggésbe hozható személyek és vállalatok számára finanszírozást nyújtsanak, vagy ilyen finanszírozást tegyenek lehetővé; felszólít a tőkemozgások nyomán követésére irányuló regionális együttműködési rendszerekben való részvételükre annak érdekében, hogy együttműködés alakuljon ki az Öböl-menti Együttműködési Tanács, az Arab Liga, az Iszlám Együttműködés Szervezete és az uniós intézmények között; felhívja a figyelmet arra, hogy sürgősen életbe kell léptetni egy hatékony, az Arab Ligával, az Iszlám Együttműködés Szervezetével és az Öböl-menti Együttműködési Tanáccsal egyeztetett szankciórendszert, amely képes véget vetni az ISIL/Dáís nemzetközi szereplőktől és illegálisan előállított olaj terroristaszervezetek általi értékesítéséből származó finanszírozásának; e tekintetben hangsúlyozza továbbá a vámhatóságok mielőbbi fokozott együttműködésének szükségességét Törökország, Irak és Szíria határain annak megakadályozása érdekében, hogy az ISIL/Dáís illegálisan kőolajt adjon el;

8. hangsúlyozza az Arab Ligával, az Iszlám Együttműködés Szervezetével és az Öböl-menti Együttműködési Tanáccsal folytatott hosszú távú, stratégiai párbeszéd jelentőségét; üdvözlí ezzel összefüggésben az Athénban 2014. június 11-én elfogadott nyilatkozatot, valamint a 2015. januári egyetértési megállapodást, és felszólít ezek maradéktalan végrehajtására; nyomtatékosan hangsúlyozza, hogy az EU és az Arab Liga, az Iszlám Együttműködés Szervezete és az Öböl-menti Együttműködési Tanács közötti gyakori csúcstalálkozók szervezése kiemelt jelentőséggel bír; hangsúlyozza, hogy az Arab Ligának központi szerepet kell játszania a válságok megoldásában; meggyőződése, hogy e válságok egyértelművé teszik az Arab Liga államai számára, hogy e szervezetet kötelező érvényű határozatok elfogadására képes, teljes felhatalmazással bíró végrehajtó szervvé kell átalakítaniuk; emlékeztet az Európai Unió és az Öböl-menti Együttműködési Tanács közötti stratégiai együttműködésre; hangsúlyozza, hogy az Öböl-menti Együttműködési Tanács kedvező politikai befolyást gyakorolhat a válság- és konfliktuskezelésre a közel-keleti és észak-afrikai országokban;

2015. július 9., csütörtök

9. hangsúlyozza egyúttal a Törökországgal és Iránnal folytatott regionális párbeszéd jelentőségét; üdvözlí az EU3+3 és Irán által elért, az iráni nukleáris programmal kapcsolatos közelmúltbeli megállapodást, és reméli, hogy az a megállapított határidőre végleges átfogó megállapodássá alakul; felszólítja az alelnököt/főképviselőt és a tagállamokat, hogy amennyiben végleges megállapodás születik a nukleáris kérdéssről, folytassanak részletes konzultációt Iránnal, és egyúttal bizonyosodjanak meg Irán nonproliferaáció melletti elkötelezettségéről, amíg az illetékes nemzetközi szervezetek, köztük a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség ezt meg nem erősíti; ennek érdekében sürgeti, hogy az EU vállaljon aktív szerepet az Irán és Szaúd-Arábia közötti bizalomépítő intézkedések előmozdításában; kiemeli, hogy fel kell gyorsítani a Törökországgal való terrorizmusellenes együttműködést; kitart amellett, hogy Törökország a NATO tagjaként jelentős szerepet játszhat az ISIL/Dáis elleni küzdelemben, valamint Irak és Szíria stabilizálásában; felszólítja Törökországot arra, hogy bizonyos kétértelműségeket oszlasson el, és teljes mértékben feleljen meg a régióban betöltött stabilizáló szerepének azáltal, hogy Szíriával közös határát hatékonyan ellenőrzí és az EU-val együttműködve aktívabb szerepet vállal az ISIL/Dáis elleni küzdelemben;

10. felszólítja a térségbeli országokat, hogy tartózkodjanak a terrorizmus és a fegyverek szomszédos országokba való exportálásától, mivel ez tovább destabilizálhatja az ottani helyzetet;

11. emlékeztet arra, hogy meg kell teremteni a feltételeket az Izrael és a Palesztin Hatóság közötti béketárgyalások újrafelvételéhez, a konfliktus a nemzetközi joggal összhangban álló, a két állam békés és biztonságos egymás mellett élésén alapuló, végleges rendezése érdekében, az 1976-es határok alapján, amelynek keretében mindkét államnak Jeruzsálem lenne a fővárosa; mélyszéges aggodalmának ad hangot a Gázai övezetben fennálló humanitárius helyzet gyors romlása miatt; súlyos aggodalmának ad hangot Izrael Ciszjordániában folytatott telepítési politikája miatt; mélyszéges aggodalmát fejezi ki a párbeszédben kialakult patthelyzet és az izraeliek és palesztinok közötti növekvő feszültségek miatt; kéri, hogy mindkét oldal, az Unió és a nemzetközi közösség egyaránt komolyan és hittel érdemlően törekedjen ennek rendezésére; üdvözlí és támogatja Mogherini főképviselő eltökéltségét aziránt, hogy az Unió erősítse meg szerepvállalását a közel-keleti békefolyamatban, és lépjen fel segítőként; az összes felet nyomatékosan felszólítja, hogy tartózkodjanak minden olyan cselekménytől, amely uszítás, provokáció, erőszak alkalmazása vagy megtorlás révén súlyosbítaná a helyzetet; megismétli, hogy teljes mértékben támogatja a 2002-es arab békekezdeményezést, és felszólítja az Arab Liga országait és Izraelt, hogy hajtsák azt végre; hangsúlyozza, hogy a békefolyamat újakezdéséről és a Gázai övezet Palesztin Hatóság általi közigazgatási és politikai ellenőrzéséről folytatott vitát nagyban elősegítené az Arab Liga bevonása; hangsúlyozza, hogy Egyiptom meghatározó szerepet játszott a végleges tűzszünet elérésében a Hamasz és Izrael között 2014 nyarán kialakult konfliktusban; kéri a nemzetközi adományozókat, hogy tegyenek eleget a 2014. októberi Kairói Konferencián tett kötelezettségvállalásaiknak;

12. teljes támogatásáról biztosít egy olyan, az EU által a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) keretében elfogadandó konkrét fellépést, amelynek célja a közel-keleti és észak-afrikai országok stabilitásának és biztonságának előmozdítása; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a régióban (EUBAM Libye, EUPOL COPPS és EUBAM Rafah) végrehajtott KBVP-missziókat és -műveleteket alulméretezték, és hogy azok nincsenek összhangban a régió biztonsági kihívásaival, ezért e missziók stratégiai felülvizsgálatára szólít fel; rámutat, hogy az EU az emberi jogok és a jogállamiság melletti elkötelezettsége keretében jelentős szerepet játszhat célzott segítség és képzés nyújtásában a büntető igazságszolgáltatás reformja, a biztonsági ágazat reformja és a lefegyverzés, leszerelés és reintegráció területén, a határfelügyelet, a terrorizmus és radikalizálódás elleni küzdelem, a fegyver-, kábítószer és emberkereskedelem felszámolása tekintetében; kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet Líbiára; hangsúlyozza az Arab Ligával és az Afrikai Unióval folytatott párbeszéd és együttműködés fontosságát annak érdekében, hogy a partnerországok kialakíthassák a szükséges katonai és emberi erőforrásokat a szélsőségek elleni küzdelemhez;

13. határozottan ellenzi a terrorizmussal gyanúsított személyek pilóta nélküli légi járművek használatával történő törvénytelen és felségterületen kívül elkövetett kivégzését, és követeli az ilyen típusú légi járművek e célra történő bevetésének betiltását;

14. kéri az uniós tagállamok és a közel-keleti, illetve észak-afrikai államok hatóságait, hogy tartsák tiszteletben a kínzásra vonatkozó, az e tagállamok többsége által aláírt és ratifikált, a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni ENSZ-egyezmény által különösen megerősített tilalmat; emlékeztet arra, hogy a kínzással kényszerített vallomások érvénytelenek, és elítéli ezt a gyakorlatot;

15. különös aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a régiót sújtó különböző politikai válságok csökkentették a tagállamok hírszerzési kapacitáit; emlékeztet arra, hogy az Európai Unió tagállamai, valamint a közel-keleti és észak-afrikai országok közötti jobb együttműködés előmozdítása döntő jelentőséggel bír az emberi jogi és nemzetközi jogi kereten belüli terrorizmus elleni küzdelemben; felszólítja ezeket az országokat, hogy szisztematikusan és hatékonyan működjenek együtt egymással, illetve az Europollal és az Interpollal, segítve ezzel azt, hogy kialakítsák a terrorizmus és a szervezett bűnözés – többek között az emberkereskedelem – elleni küzdelemhez szükséges struktúrákat és forrásokat olyan integrált védelmi rendszerek bevezetése révén, melyeket főként az érintett magánszemélyek emberi jogainak védelmére alakítottak ki, feltéve, hogy megfelelő emberi jogi garanciák vannak hatályban; kiemeli az 5+5 párbeszédet, amely az Unió a Mediterrán Térséért

2015. július 9., csütörtök

tevékenységét egészíti ki és lehetővé teszi a biztonsági együttműködés terén folytatott munkát; hangsúlyozza, hogy meg kell oldani a külföldi harcosok származási, tranzit- és célországaival folytatott együttműködés terén továbbra is fennálló hiányosságokat; felszólítja az uniós tagállamokat, hogy az Unió külső határain történő ellenőrzés javítása érdekében egyesítsék forrásait, erősítsék meg a meglévő mechanizmusokat (Frontex, Eurosur), és vezessék be az európai utasnyilvántartási rendszert (PNR); hangsúlyozza, hogy a külügyminiszterek és belügyminiszterek aktív együttműködését erősíteni kell, különösen az igazságügyi és rendőrségi együttműködést és információmegosztást illetően;

16. emlékeztet arra, hogy a Szíriában kialakult konfliktusra sürgősen politikai megoldást kell találni; hangsúlyozza, hogy az ország egységének, szuverenitásának és területi integritásának megőrzése érdekében a tartós rendezéshez az átmenethez elvezető, szíriai vezetésű, inkluzív politikai folyamatra van szükség, a 2012. június 30-i genfi közlemény alapján és az ENSZ Biztonsági Tanácsa vonatkozó határozatainak megfelelően; üdvözlí a szíriai Nemzeti Koalíció tagsága bővítésére irányuló erőfeszítéseit és a többi ellenzéki csoporttal folytatott együttműködést, beleértve a Nemzeti Koordinációs Bizottsággal a politikai átmenet ellenzéki elképzelésének kialakítására a közelmúltban létrejött együttműködést; támogatja az ENSZ különmegbízottja, Staffan de Mistura által a fegyveres konfliktusok megszüntetése és a politikai párbeszéd újraindítása érdekében tett erőfeszítéseket; hangsúlyozza a demokratikus szíriai ellenzék védelmének és támogatásának szükségességét; emlékeztet a Basar al-Aszad rezsimje által a konfliktus során elkövetett emberiség elleni bűncselekmények, háborús bűncselekmények és súlyos emberi jogi jogsértések miatti elszámoltatás szükségességére;

17. kéri, hogy a Szíriában folyó küzdelmek leállítására irányuló minden kezdeményezés vegye figyelembe a nemzetközi humanitárius és emberi jogi jogból – amely utóbbi háborúban és békeidőben egyaránt alkalmazandó – és a nemzetközi büntetőjogból fakadó követelményeket; felhívja az Európai Uniót, hogy fokozza az Aszad-rezsimre gyakorolt nyomást az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2139(2014), 2165(2014) és 2191(2014) sz. határozatának betartása és a humanitárius segély helyszínre – ezen belül a mérsékelt ellenzék ellenőrzése alatt álló övezetekbe – való eljuttatására irányuló erőfeszítések fokozása érdekében, valamint hogy nyújtson segítséget a kapacitásépítés terén; üdvözlí a harmadik kuvaiti konferencián tett kötelezettségvállalásokat, valamint felhívja az EU-t és a többi nemzetközi adományozót a szíriai konfliktusra reagálva tett pénzügyi kötelezettségvállalásaik teljesítésére; támogatja a Bizottság azon ajánlását, hogy Szíria elpusztított régióiban elő kell segíteni a közigazgatás és a közszolgáltatások helyreállítását, és sürgősen felszólít Kobani város újjáépítésének támogatására;

18. mély aggodalmának ad hangot Szíria négy éve folyamatosan romló humanitárius helyzete miatt; megállapítja, hogy a segélyek szándékos akadályozása miatt romlik a humanitárius szervezetek célterületekhez való hozzáférése, és ennek azonnal véget kell vetni; mély aggodalommal jegyzi meg, hogy az elmúlt két évben csaknem megkétszereződött a segélyszervezetek számára nehezen vagy egyáltalán nem megközelíthető területeken élő emberek száma;

19. rámutat, hogy asszonyokon és lányokon háborúban elkövetett nemi erőszakot dokumentáltak Szíriában, Irakban és a Dáís ellenőrzése alatt álló területeken; sürgeti, hogy a háborús konfliktusban elkövetett nemi erőszakok női áldozatai számára uniós finanszírozású humanitárius létesítményekben biztosítsák a szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatások teljes körét, köztük az abortuszt, a nemzetközi humanitárius jogszabályokkal, az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozataival és a genfi egyezmény közös 3. cikkével összhangban, mindenféle hátrányos megkülönböztetés nélkül garantálva minden szükséges egészségügyi ellátást a sérülteknek és a betegeknek;

20. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az iraki kormány előmozdítsa a politikai hatáskörök, a hatalom és az olajból származó haszon inkluzív módon történő megosztását, amelynek ki kell terjednie az ország valamennyi vallási és etnikai közösségére, különösen a szunnita kisebbségekre; kéri, hogy e megosztást tegyék az Európai Unió és Irak közötti partnerségi és együttműködési megállapodás megvalósításának lényeges előfeltételévé; felhívja az iraki kormányt, hogy késlekedés nélkül nyújtson védelmet az etnikai és vallási kisebbségeknek azt megelőzően, hogy a síita milíciák erőszakot alkalmazzanak a szunnita kisebbséggel szemben, és nyújtson biztonságos menedéket és alapvető segítséget az ISIS terrorja elől menekülőknél; tudomásul veszi az iraki kormány és az iraki kurd regionális kormány között létrejött megállapodást, és sürgeti annak maradéktalan végrehajtását, és felhívja Irakot, hogy teljes mértékben tartsa tiszteletben az iraki kurd regionális kormány alkotmányban biztosított pénzügyi jogosultságait; hangsúlyozza a Bagdad és Erbil közötti együttműködés jelentőségét, és Irak és a régió biztonsága és gazdasági prosperitása érdekében szorgalmazza annak fokozását; felhívja az Európai Uniót, hogy járuljon hozzá az iraki kormány politikai, közigazgatási és katonai kapacitásainak kiépítéséhez, különösen a társadalmi és gazdasági válság, valamint az emberi jogok védelmének nem megfelelő mértékű védelme jelentette kihívások kezelése érdekében;

21. meggyőződése, hogy az ISIS és más terroristacsoportok uralma alól felszabadított régiók tartós biztonságának megvalósításához e területeken további stabilizációra van szükség; rámutat arra, hogy ez csak humanitárius segítségnyújtás, aknamentesítési programok és rendfenntartás biztosítása révén valósulhat meg;

2015. július 9., csütörtök

22. határozottan elítéli a tuniszi Bardo Múzeum ellen 2015. március 18-án elkövetett terrorista merényletet, amelyért az Iszlám Állam vállalta a felelősséget; aggodalmát fejezi ki a terrorista hálózatok toborzóképesége miatt egy olyan országban, amelyet a mérsékelt iszlám Ennahda pártot is soraiban tudó nemzeti egységkormány irányít; aggodalmát fejezi ki Tunézia líbiai határainak átjárhatósága miatt is, amelyeket különösen kábítószer- és fegyvercsempészésre használnak, és üdvözlő a Tunézia és az EU, valamint tagállamai között e tekintetben folytatott új keletű együttműködést; továbbra is aggódik amiatt, hogy a líbiai menekültek tömegesen áramlanak be Tunéziába, ami óriási nyomást gyakorol az ország stabilitására, és üdvözlő, hogy Tunézia – ahol jelenleg több mint egymillió líbiai menekült tartózkodik – megszervezte befogadásukat; hangsúlyozza, hogy az EU és Tunézia számára fontos, hogy elsősorban közös biztonsági programok kialakítása révén folytassák és megerősítsék biztonsági együttműködésüket; megítélése szerint létfontosságú, hogy a törekény demokratikus átmenet támogatása érdekében Tunézia kérdése többek között gazdasági és beruházási szempontból is konkrét kötelezettségvállalások révén nagyobb támogatást kapjon, szem előtt tartva, hogy a tunéziai kísérlet sikere az egész régiónak és az EU-nak is érdekében áll; sürgeti a Bizottságot, hogy hangsúlyozza a demokratikus átalakulás jelentőségét, és az arab felkeléseket követően küldjön szimbolikus üzenetet egy, az EU és a közel-keleti és észak-afrikai országok közötti, tuniszi csúcstalálkozó megszervezésével;

23. komoly aggodalmának ad hangot a Líbiában kialakult, romló biztonsági és humanitárius helyzet miatt; mély aggodalommal tölti el a terrorista csoportok és különösen az ISIL/Dáís terjeszkedése az országban, amelyek kihasználják a politikai vákuumot és az erőszak fokozódását; hangsúlyozza a terrorszervezetek befolyásának korlátozására és felszámolására irányuló sürgős intézkedések fontosságát Líbia területén; riasztónak tartja az ország déli részén kialakult, különösen súlyos helyzetet, mivel az a szervezett bűnözés és a fegyveres csoportok támaszpontjaként szolgál; hangsúlyozza, hogy meg kell őrizni Líbia területi integritását és nemzeti egységét, ami csak olyan politika révén valósítható meg, amely valamennyi jól azonosított szereplőt magában foglalja; megerősíti támogatását a főtákar különmegbízottja, Bernardino León által folytatott, az ENSZ vezetésével zajló tárgyalások iránt, amelyek egy líbiai egységkormány megalakulásához vezető, tárgyalásos megoldás keresésére irányulnak; üdvözlő Algériának és Marokkónak a Líbián belüli párbeszéd előmozdítására irányuló erőfeszítéseit; hangsúlyozza, hogy az EU már kifejezésre juttatta, hogy az ENSZ BT 2174(2014) sz. határozatának megfelelően kész korlátozó intézkedéseket bevezetni a párbeszéd folyamatának megzavaróival szemben; kiemeli, hogy az EU-nak késznek kell állnia arra, hogy a politikai megoldás és a tűzszünet elérése után haladéktalanul támogatást nyújtson a líbiai intézményeknek; hangsúlyozza, hogy az Uniónak az egységkormány beiktatását követően azonnal és annak kérésére hozzá kell járulnia a líbiai lefegyverzési, leszerelési és reintegrációs, valamint a biztonsági ágazat reformját célzó erőfeszítéshez; figyelmeztet azonban arra, hogy a politikai tárgyalások megrekedése és a fegyveres konfliktus fokozódása esetén az EU-nak készen kell állnia az ENSZ Biztonsága Tanácsa megbízásával zajló békefenntartó beavatkozásban való részvételre;

24. aggodalmát fejezi ki a jemeni biztonsági helyzet romlása miatt; hangsúlyozza, hogy a politikai válság biztonsági és humanitárius válsággá alakult át, amely az egész Arab-félszigetet, azon túl pedig az összes közel-keleti és észak-afrikai országot destabilizálja; támogatja ENSZ-nek a tárgyalások újrakezdésére irányuló erőfeszítéseit; hangsúlyozza, hogy a mostani válságra csak a főbb politikai csoportok közötti, félelemtől mentes légkörben zajló békés tárgyalásokon elért széles körű politikai konszenzus hozhat fenntartható megoldást, és őrizheti meg az ország egységét és területi integritását; felszólítja az Uniót és a tagállamokat, hogy hozzanak gyakorlati intézkedéseket a polgári lakosság megsegítése és a válság megszüntetése érdekében;

25. határozottan elítéli a jemeni polgári infrastruktúra és lakosság elleni támadásokat, amelyek számos áldozatot követeltek, és súlyosan rontották a már egyébként is siralmas humanitárius helyzetet; felhívja az Uniót, hogy a nemzetközi és a regionális szereplőkkel karöltve közvetítőként működjön közre az azonnali fegyverszünet elérése és a polgári lakosság elleni erőszak leállítása érdekében; kéri, hogy a többi nemzetközi adományozóval összehangolva bocsássonak rendelkezésre további pénzeszközöket a humanitárius válság megelőzésére, valamint hogy biztosítsanak alapvető segítségnyújtást a szükségét szenvedők számára;

26. sürgeti a Bizottságot, hogy a közel-keleti és észak-afrikai térség országaival együttesen találjon strukturális megoldást azon fiatalok problémájára, akik azért hagyják el az Uniót, hogy Szíriában és Irakban az ISIL/Dáís és más terrorszervezetek oldalán harcoljanak; sürgeti a tagállamokat, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2170 (2014) sz. határozatával összhangban hozzák meg a megfelelő intézkedéseket a harcosok területükről történő elutazásának megakadályozása érdekében, és hogy dolgozzanak ki közös stratégiát biztonsági szolgálataik és az uniós ügynökségek számára a dzsihádisták nyomom követése és ellenőrzése tekintetében; szorgalmazza az uniós és nemzetközi szintű együttműködést a terrorcselekményekben való részvétellel gyanúsított személyek elleni megfelelő jogi fellépés és a radikalizálódás felderítését és megszüntetését célzó egyéb megelőző intézkedések érdekében; felhívja a tagállamokat, hogy fokozzák az egymás közötti és az uniós szervekkel folytatott együttműködést és információcserét;

2015. július 9., csütörtök

27. hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy Egyiptom kormánya a terrorizmus elleni küzdelemben tiszteletben tartsa az alapvető emberi jogokat és politikai szabadságokat, állítsa le a békés tiltakozók és aktivisták módszeres letartóztatását, és fenntartsa a tisztességes tárgyaláshoz való jogot; megjegyzi, hogy üdvözlőné a halálbüntetés tilalmát, amely a politikai és társadalmi szervezetek közelmúltban elítélt tagjainak javát szolgálja;

28. üdvözlí az Egyiptom, Szudán és Etiópia által 2015. március 23-án a Nílus folyó medréről elért előzetes megállapodást; hangsúlyozza, hogy a Nílus vízének közösen elfogadott felhasználása alapvető jelentőségű az összes érintett ország biztonsága szempontjából; hangsúlyozza, hogy az Uniónak készen kell állnia az összes fél közötti további párbeszéd előmozdítására, ha az a tárgyalások szempontjából hasznosnak tekinthető;

A demokráciára és az emberi jogokra irányuló globális stratégia megerősítése

29. meggyőződése, hogy a régióban a politikai stabilitás hiányának egyik alapvető oka a demokrácia hiánya, és hogy az emberi jogok és az alapvető demokratikus elvek tiszteletben tartása a legerőteljesebb hosszú távú biztosíték a krónikus instabilitással szemben a közel-keleti és észak-afrikai térség országában; felszólítja az Uniót és tagállamait, hogy ne csak a rövid távú biztonsági fenyegetések szempontjából tekintsenek a közel-keleti és észak-afrikai régióra, és nyújtsanak tevékeny és tartós támogatást a térség társadalmainak demokratikus törekvéseihez; kiemeli a demokráciát szolgáló holisztikus és nagyratörő megközelítés keretében végrehajtandó kiegyensúlyozott fellépés, valamint a biztonságpolitika és az EU egyik kiemelt célja, az emberi jogi politika összekapcsolásának szükségességét; hangsúlyozza a közel-keleti és észak-afrikai térség hosszú távú stabilitásának a civil társadalom részére – különösen az a demokrácia és az emberi jogok európai eszközén és a Szomszédságpolitikai Civil Társadalmi Eszközön, valamint a demokrácia támogatására szolgáló új eszközökön, többek között a Demokráciáért Európai Alapítványon keresztül – nyújtott folyamatos uniós támogatás révén történő megerősítésének fontosságát; felhívja a tagállamokat, hogy a szolidaritás és a kötelezettségvállalás szellemében nyújtsanak elegendő finanszírozást az Alapítvány költségvetése számára, hogy a legrugalmasabb és leghatékonyabb támogatást biztosítsák a demokratikus változás helyi szereplői számára; felszólítja az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy tegyen még több erőfeszítést az európai értékek terjesztése és kifejtése érdekében, különösen a hatóságokkal és ezzel párhuzamosan a civil társadalom képviselőivel fenntartott rendszeres kapcsolatokon keresztül;

30. üdvözlí, hogy a főképvisező/alelnök és a Bizottság széles körű konzultációt indított az európai szomszédságpolitika felülvizsgálatáról; felhívja a Bizottságot, az Európai Külügyi Szolgálatot, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy dolgozzák ki az európai szomszédságpolitika hatékonyabb és innovatív politikai és stratégiai dimenzióját; üdvözlí az EU és a földközi-tengeri térség déli partvidékén fekvő országok külügyminisztereinek találkozóját; emlékeztet arra, hogy hét év után ez volt az első alkalom, amikor a külügyminiszterek találkoztak; meggyőződése, hogy évente kellene miniszteri találkozókat tartani; kéri az Európai Külügyi Szolgálatot és a Bizottságot, hogy továbbra is bátorítsanak minden demokratikus reformfolyamatot és támogassák a demokratikus szereplőket a közel-keleti és észak-afrikai térségben, különösen az Uniónal szomszédos országokban; hangsúlyozza az európai szomszédságpolitika támogatására előirányzott pénzeszközök elosztásában alkalmazott jelenlegi egyensúly megőrzésének fontosságát; emlékeztet arra, hogy a reformok végrehajtásában eredményeket elérő és az európai politikát követő országoknak – különös tekintettel Tunéziára – jelentős többlettámogatást kell kapniuk, és hangsúlyozza a nők jogai előmozdításának szükségességét;

31. felszólítja az Uniót és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki egy külön programot a közel-keleti és észak-afrikai régió, és különösen Szíria és Irak konfliktusövezeteiben szexuális erőszak vagy rabszolgaság áldozatává vált nők és lányok támogatására és rehabilitációjára; felszólítja a közel-keleti és észak-afrikai térség kormányait és országait, az ENSZ-t, az Uniót és az érintett nem kormányzati szervezeteket, hogy legyenek tekintettel a menekült nők és lányok – különösen a családjuktól elszigeteltek – rendkívül kiszolgáltatott helyzetére, nyújtsanak számukra megfelelő védelmet, és tegyenek további erőfeszítéseket a nemi erőszak áldozatainak támogatása érdekében, olyan szociálpolitikai intézkedések bevezetésével, amelyek lehetővé teszik a társadalomba való visszailleszkedésüket; felszólítja a fegyveres konfliktusokban részt vevő feleket, hogy tartsák tiszteletben az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1325 (2000) számú határozatában foglalt rendelkezéseket, lépjenek fel a nők és lányok – különösen a szexuális kizsákmányolással, csempészettel és szexuális kereskedelemmel szembeni – védelme érdekében, és küzdjenek az elkövetők büntetlensége ellen; sürgeti a közel-keleti és észak-afrikai régió országainak kormányait, hogy írják alá és ratifikálják az Isztambuli Egyezményt, amely a nők és lányok elleni erőszak, például a családon belüli erőszak és a női nemi szervek megcsonkítása problémáinak átfogó kezelését lehetővé tevő, hatékony eszköz;

32. hangsúlyozza, hogy a társulási megállapodásokról folytatott tárgyalások lehetőséget nyújtanak a reformok ösztönzésére; hangsúlyozza, hogy valamennyi dimenziót össze kell kapcsolni annak érdekében, hogy az EU átfogó módon és egységesen elmélyítthesse kapcsolatait; hangsúlyozza, hogy tényleges és kézzelfogható ösztönzőket kell beépíteni ezekbe a megállapodásokba annak érdekében, hogy a reform útja vonzóbbá, hatékonyabbá és érzékelhetőbbé váljon a polgári lakosság számára;

2015. július 9., csütörtök

33. hangsúlyozza, hogy az EU-nak és a közel-keleti és észak-afrikai országoknak közös érdekeken alapuló, kölcsönösen elfogadható célkitűzések alapján szorosabbra kell fűzniük együttműködésüket; kiemeli azokat az előnyöket, amelyeket az Európai Unió által a közel-keleti és észak-afrikai országoknak nyújtott támogatás más nemzetközi adományozókkal történő összehangolása jelenthetne; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatokat ezen összehangolás javítása érdekében, és hangsúlyozza a sürgősségi segítségnyújtás és a hosszú távú fejlesztési támogatás összehangolásának szükségességét;

34. határozott meggyőződése, hogy a helyi demokrácia és a tényleges helyi irányítás kulcsfontosságú a közel-keleti és észak-afrikai országok stabilizációjában, ezért szorgalmazza a helyi és regionális hatóságok társulásainak intézményesítését és kapacitásaik erősítését a közel-keleti és észak-afrikai országokban;

35. elítéli a vallás vagy a meggyőződés szabadságának a régióban folytatódó megsértését, és megismétli, hogy az EU nagy jelentőséget tulajdonít ennek a kérdésnek; ismételten hangsúlyozza, hogy a gondolat és a lelkiismeret szabadságához és a vallásszabadsághoz való jog alapvető emberi jog; ezért hangsúlyozza, hogy le kell küzdeni a vallási kisebbségekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formáját; kéri a közel-keleti és észak-afrikai országok kormányait, hogy védjék meg a vallási pluralizmust; felhívja az Európai Uniót, hogy fokozza erőfeszítéseit a vallási kisebbségek aktív védelme és biztonságos menedékhelyek biztosítása érdekében; üdvözlí, hogy a 2013-as beszámolóiban a vallásszabadságnak, illetve a meggyőződés szabadságának előmozdítására és védelmére vonatkozó uniós iránymutatásokat fogadtak el, és felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet ezen iránymutatások végrehajtására mind a nemzetközi és regionális fórumokon, mind pedig a harmadik országokhoz fűződő kétoldalú kapcsolatokban; ösztönzi az alelnököt/főképviselet és az EKSZ-t, hogy kezdeményezzen állandó párbeszédet a nem kormányzati szervezetekkel, a vallási vagy világnézeti csoportokkal és a vallási vezetőkkel;

36. meggyőződése, hogy a kulturális együttműködés és a kulturális diplomácia, valamint a felsőoktatási együttműködés és a vallási párbeszéd alapvető fontosságú a terrorizmus és a radikalizmus minden formája ellen folytatott küzdelem szempontjából; hangsúlyozza, hogy az oktatás és a kritikai gondolkodásra képes emberfők képzése mind Európa, mind pedig a közel-keleti és észak-afrikai régió számára védelmet jelent a radikalizálódással szemben, ezért felszólítja az Uniót és tagállamait, hogy támogassák az ezen a téren szükséges beruházásokat; hangsúlyozza a közel-keleti és észak-afrikai országok iszlám vallási képviselőit és az európai iszlám közösségeket is bevonó kulturális és felsőoktatási párbeszéd előmozdításának rendkívüli jelentőségét; buzdítja a partnerállamokat, hogy vegyenek részt az Unió kulturális programjaiban; felhívja az Európai Bizottságot, hogy tegye magáévá az Európai Parlament javaslatát, amelynek tárgya az Erasmus+ programtól különválasztott, nagyra törő euromediterrán Erasmus program létrehozása; felkéri a Bizottságot, hogy rövid távon fordítson különös figyelmet a dél-mediterrán térség számára kidolgozott Erasmus+ programokra; szorgalmazza, hogy a csereprogramok terjedjenek ki az olyan közel-keleti és észak-afrikai országokbeli résztvevőkre is, amelyek nem tagjai az európai szomszédságpolitikának

37. hangsúlyozza hathatós, valamennyi tagállam számára közös európai kommunikáció kialakításának szükségességét a dzsihádisták propagandával és a hazai radikalizálódással szemben, figyelembe véve a digitális eszközök, az internet és a közösségi hálózatok felhasználását, bevonva Európa helyi hatóságait és együttműködve azon európai polgárok közösségeivel, akiket szoros kulturális kötelékek fűznek a közel-keleti és észak-afrikai országokhoz; úgy véli, hogy ennek az ellenpropagandának az emberi jogok egyetemességén alapuló közös értékek előmozdítására kell épülnie, és hiteltelenítenie kell a vallások vagy civilizációk közötti konfliktus eszméjét; szorgalmazza a közel-keleti és észak-afrikai térség nyelveit beszélő személyzet kinevezését az EKSZ-en belül a kommunikáció eredményességének fokozása érdekében; felhívja a figyelmet arra, hogy konkrét példákkal kísért pozitív kommunikáció terjesztésével kell támogatni az Európai Uniót, illetve a közel-keleti és észak-afrikai országok közötti kapcsolatokat és együttműködést; hangsúlyozza, hogy növelni kell az Európai Unió és tagállamai ismertségét a régióban;

38. hangsúlyozza, hogy az európai szomszédságpolitika lehetőségeket nyújt a kulturális és a vallások közötti párbeszédre; hangsúlyozza, hogy összefüggés van egyrészt az EU és az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok közötti kulturális és oktatási csereprogramok és együttműködés, másrészt a nyitott civil társadalom, a demokrácia és a jogállamiság fejlődése és megerősödése, valamint az alapvető jogok és az emberi jogok előmozdítása között;

39. hangsúlyozza a közvetlen párbeszéd kibontakoztatásának jelentőségét a közel-keleti és észak-afrikai országok civil társadalmaival, elvárásaik jobb megértése érdekében; hangsúlyozza, hogy támogatja a civil társadalmi szervezetek és az új generációk megkérdezését és szerephez juttatását célzó rendszer létrehozását az európai szomszédságpolitika keretében; hangsúlyozza különösen ezekben az országokban a fiatalok őszinte és közvetlen kapcsolaton alapuló, egyenlő feltételek mellett párbeszédbe való bevonásának különös fontosságát; emlékeztet a választási megfigyelő küldöttségek fontos szerepére, és kéri az Európai Parlamentet és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy indítsanak küldöttségeket a régió valamennyi országába ezen országok kormányainak meghívására, ha valós kilátások vannak a ténylegesen demokratikus választások lebonyolítására, és biztosítsák, hogy ezek a küldöttségek ne váljanak manipulált választási eredmények legitimálásának eszközeivé; kéri a küldöttségek ajánlásainak rendszeres nyomon követését;

40. hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az Európai Unió és a Földközi-tengert övező összes ország közötti partnerségről folytatott párbeszéd egyedüli fóruma, az Unió a Mediterrán Térségért központi szerepét, amelynek a régió fenntartható társadalmi-gazdasági fejlődésére fordított beruházások motorjává kell válnia; rámutat annak szükségességére, hogy az Unió a Mediterrán Térségért maga is képes legyen előteremteni a projektek megvalósításához szükséges

2015. július 9., csütörtök

pénzeszközöket; támogatja a miniszteri találkozók elfogadott iránymutatást; kéri, hogy e találkozók programjai és fellépései – köztük a közös választási megfigyelő küldöttségek és a közös értékelő küldöttségek – nagyobb nyilvánosságot kapjanak, és fokozódjon az együttműködés az Európai Unióval; megismétli az Euro-Mediterrán Parlamenti Közgyűlés újjáélesztésének és politikai törekvései felélesztésének jelentőségét azzal a céllal, hogy mindkét oldal számára elfogadható módon kezelni lehessen a földközi-tengeri térség biztonsági és stabilitási kihívásait;

41. mély aggodalmának ad hangot a különösen a kiszolgáltatott csoportok ellen irányuló emberi jogi jogsértések miatt a konfliktusokkal küzdő közel-keleti és észak-afrikai országokban; megítélése szerint a gyermekek a legkiszolgáltatottabb csoportok egyikét alkotják, ezért megismétli, hogy fokozni kell az erőfeszítéseket a gyermekekről és fegyveres konfliktusokról szóló uniós iránymutatásokra vonatkozó felülvizsgált végrehajtási stratégia végrehajtása érdekében; szorgalmazza, hogy az EU még jobban mélyítse el együttműködését az ENSZ gyermekekkel és fegyveres konfliktusokkal foglalkozó különmegbízottjával, támogatva a cselekvési terveket, valamint a nyomon követési és jelentéstételi mechanizmusokat;

A gazdasági fejlődésre irányuló együttműködés elmélyítése

42. megállapítja, hogy a szegénység és az egyenlőtlenségek különösen nagymértékben sújtják a közel-keleti és észak-afrikai régiót; meggyőződése, hogy a politikai stabilitás eléréséhez gazdasági és társadalmi fejlődésre van szükség, és meg kell erősíteni a demokráciát és az igazságszolgáltatást; aggódik a fiatalok helyzete miatt, és alapvető fontosságúnak tartja, hogy tisztességes és legitim jövőbeli kilátásaik legyenek; hangsúlyozza, hogy a korrupció elleni küzdelem a közel-keleti és észak-afrikai országokban alapvető jelentőségű, nem csak azért, hogy vonzóvá váljanak az európai befektetések számára, és lehetővé váljon a fenntartható gazdasági fejlődés, de a biztonsági kihívások kezelése érdekében is; hangsúlyozza, hogy bizonyított kapcsolat áll fenn az átláthatóság, a jogállamiság és a terrorizmus elleni küzdelem között, és ezeket együttesen kell kezelni; felhívja az EKSZ-t, a Bizottságot és a tagállamokat a közel-keleti és észak-afrikai országokban a terrorizmus elleni küzdelemben prioritásként kezelendő korrupció elleni küzdelem terén folytatott együttműködésük fokozására;

43. úgy véli, hogy az Európai Unió, illetve a közel-keleti és észak-afrikai országok közötti stratégiai párbeszédet tovább kell lendíteni a fenntartható gazdasági fejlődés irányába, elősegítve az egyenlőtlenségek felszámolását, valamint foglalkoztatási és oktatási lehetőségeket teremtve, főként a fiatalok számára; hangsúlyozza, hogy meg kell teremteni a feltételeket a közel-keleti és észak-afrikai országok számára az Unió egységes piacára való bejutásához, minden szükséges védelmet is megadva ehhez a számukra; hangsúlyozza az európai befektetéseknek – köztük az energetikai és infrastrukturális projekteknek – a fenntartható fejlődés és a demokratikus elszámoltathatóság előmozdítására irányuló stratégiai céllal történő előmozdítása fontosságát a közel-keleti és észak-afrikai országokban;

44. emlékeztet arra, hogy 2015 a fejlesztés európai éve, amelynek célja, hogy minél több európaít meggyőzzön a szegénység világszerte történő felszámolásában való részvételről, és amely egybeesik a nemzetközi közösség azon tervével, hogy fenntartható fejlesztési célokat fogadjon el; felhívja a közel-keleti és észak-afrikai országok hatóságait az összes kormányzati szinten, hogy e célok elérését kezeljék prioritásként;

45. hangsúlyozza, hogy a földközi-tengeri térség energiával kapcsolatos kérdéseiről folytatott megerősített párbeszéd segíthet a regionális együttműködés fellendítésében, a regionális stabilitás előmozdításában és a környezeti integritás biztosításában; ezért javasolja, hogy az EU – az energiaunióban előirányzott módon – fokozottabban vegyen részt a közel-keleti és észak-afrikai régióban az energetikai diplomáciában; hangsúlyozza, hogy az Európai Unióval szomszédos déli országok számára biztosított energiaellátás mind stratégiai, mind gazdasági szempontból fontos; üdvözlí az euromediterrán gázplatform létrehozását, és megerősíti az euromediterrán összeköttetések ösztönzésének szükségességét a villamosenergia- és a földgázágazatban;

46. támogatja az egyetemi és a szakképzés támogatását a közel-keleti és észak-afrikai országokban, a szakmai kompetencia széles bázisának megalapozása céljával; megjegyzi, hogy az Európai Unió szakképzésre vonatkozó körkörös mobilitási programját rugalmas és továbbfejleszthető eszközök, például mobilitási partnerségek segítségével a lehető legszélesebb körben ki kellene terjeszteni a közel-keleti és észak-afrikai országokra;

47. felszólítja az Európai Uniót, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel erősítse meg részvételét a régió államai gazdasági fejlődésének valamennyi szakaszában; emlékeztet arra, hogy ezek az eszközök a humanitárius segélytől az átfogó és mélyreható szabadkereskedelmi megállapodásokig terjednek, és képesek lefedni a válságból való kilábalástól a stabil intézmények létrehozásáig terjedő folyamatot;

48. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy legalább egyéves határidő szükséges ahhoz, hogy makroszintű pénzügyi támogatást lehessen nyújtani a rendkívül bizonytalan költségvetési helyzetben lévő országok számára; sürgeti az Uniót, hogy rendkívüli sürgősséggel mozgósítson vagy irányítson át forrásokat; szorgalmazza, hogy mind az EU külső fellépésének pénzügyi eszközei alapján biztosított segítségnyújtás keretében, mind pedig a makroszintű pénzügyi támogatás szintjén vezessék be az európai támogatás új eljárási dimenzióját; a makroszintű pénzügyi támogatással összefüggésben kiemeli, hogy az EU-nak megfelelően fel kell mérnie a kedvezményezett országtól kért intézkedések társadalmi-gazdasági és emberi jogi hatását

2015. július 9., csütörtök

annak biztosítása érdekében, hogy a támogatás – például a jóléti szolgáltatások gyengítése révén – ne jelentsen destabilizáló tényezőt; kéri az arab világ adományozóit, hogy az Arab Liga és az Öböl-menti Együttműködési Tanács keretei között nyújtott pénzügyi segélyeiket a lehető legnagyobb mértékben hangolják össze az Európai Unió által nyújtottakkal;

49. felszólítja az Európai Beruházási Bankot (EBB) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankot (EBRD), hogy a kedvező szinergiák kialakítása érdekében beruházási stratégiáikat hangolják össze az Unió a Mediterrán Térségért szervezetével;

50. felhívja az Európai Uniót, hogy alakítson ki partnerséget a régiónak az Unióval nem közvetlenül szomszédos országaival is; támogatja szabadkereskedelmi övezet létrehozását célzó megállapodás megkötését az Unió és az Öböl-menti Együttműködési Tanács között, amennyiben olyan kölcsönösen előnyös megállapodást sikerül elérni, amely még nagyobb jelenlétet és további eszközöket biztosít az Unió számára a régióban, különösen az új közös cselekvési programra vonatkozó tárgyalások újrafelvétele révén; emlékeztet arra, hogy 2014. július 1-jén az Öböl-menti Együttműködési Tanács és az EFTA között hatályba lépett egy ilyen típusú megállapodás;

51. ösztönzi az Uniót, hogy a deauville-i partnerséget követően általa vállalt kötelezettségeknek megfelelően folytasson átfogó és mélyreható szabadkereskedelmi megállapodásokra irányuló tárgyalások megkezdéséről szóló megbeszéléseket a régió egyes országaival; emlékeztet arra, hogy a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése az EU külpolitikájának részét képezi, és hozzájárul a békével, a jóléttel és a stabilitással kapcsolatos célokhoz;

52. hangsúlyozza, hogy a közel-keleti és észak-afrikai országok regionális integrációja lehetővé tenné a politikai kapcsolatok megerősítését, és előmozdítaná a kereskedelmet és a fejlődést; felhívja a közel-keleti és észak-afrikai országokat, hogy diverzifikálják gazdaságukat és behozatalukat; rámutat arra, hogy a közel-keleti és észak-afrikai országok kereskedelmi forgalmuk legnagyobb részét a közel-keleti és észak-afrikai térségen kívüli országokkal bonyolítják; sajnálja, hogy az EU és az Arab Maghreb Unió (AMU) közötti kapcsolatok holtpontra jutottak; felhívja az Uniót, hogy tegyen meg minden diplomáciai, politikai és pénzügyi szintű erőfeszítést a Maghreb-országok AMU vagy a szélesebb területi hatályú agadiri megállapodások keretében történő regionális integrációjának elősegítése érdekében;

53. üdvözli, hogy a Külügyek Tanácsa támogatja a dél-mediterrán régióban a beruházások összehangolására irányuló kezdeményezést (AMICI); hangsúlyozza az Európai Unió külső fellépésének egységességét és hatékonyságát elősegítő kezdeményezések fontosságát;

54. támogatja a további együttműködést a közlekedési ágazatban, többek között az EU és a partnerországok infrastruktúra-hálózatának szorosabb összekapcsolása révén, a személyek és az áruk mozgásának elősegítése érdekében;

o

o o

55. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Régiók Bizottságának, az Unió valamennyi tagállama kormányának és parlamentjének, az Arab Államok Ligája főtitkárának, az Unió a Mediterrán Térségért főtitkárának, valamint e szervezetek tagállama